

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ

Republika e Maqedonisë
AVOKATI I POPULLIT

O M B U D S M A N
Republic of Macedonia

Народниот правобранител-Национален превентивен механизам (НПМ) на 21.11.2014 година спроведе **последователна ноќна посета** на ПС Центар која имаше за цел проверка на имплементацијата на препораките дадени во извештајот од редовната посета спроведена на 24.02.2012 година.

НПМ спроведе **ненајавена последователна посета** на ПС Центар во рамки на мандатот и надлежностите кои произлегуваат од Факултативниот протокол кон Конвенцијата против тортура и друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување и Законот за народниот правобранител.

Посетата на полициската станица Центар се спроведе во неколку чекори. Тимот на Националниот превентивен механизам на почетокот ја објасни целта на посетата на сменоводителот на полициската станица, а потоа спроведе увид на просториите за задржување, тоалетите за задржани лица, како и увид во Книгата за дневни настани, Евиденцијата за лица лишени од слобода и задржани лица и Евиденцијата за приведени лица. Имајќи во предвид дека посетата беше во вечерните часови не се спроведе увид во индивидуалните досиеја за задржани лица. НПМ при посетата не наиде на задржано лице со кое би спровело разговор за условите, постапувањето и остварувањето на правата во полициска постапка.

За време на последователната посета НПМ беше известен од страна на сменоводителот дека оброкот кој се набавува за задржаните лица се рефундира преку прикажување на фискална сметка, односно на тој начин се обезбедуваат средства за оброк за лицата кои се задржуваат во ПС Центар. На препораката внимателно да пристапува кон случаите на завидна алкохолизирана состојба и видливи знаци на нарушување на здравствената состојба кај задржаното лице и задолжително да се повикува лекар и покрај тоа што самото задржано лице тоа не го побарало, НПМ утврди дека во случај на висока алкохолизираност лицата лишени од слобода се водат на клиниката за токсикологија. Воедно во насока на евидентирање на лекарска помош се води и Записник за право на лекар во кој се наведува дали лицето барало лекар, како и која е причината за повикувањето/ приведувањето/ задржувањето на лицето лишено од слобода кое бара лекар.

При посетата беше констатирано дека правата се истакнати во канцеларијата на сменоводителот, кои истовремено и усно им се укажуваат на лицата лишени од слобода од страна на одговорното службено лице. Исто така испечатени се мини флаери со правата на повеќе јазици кои се користат за лица кои не го разбираат македонскиот јазик. При увидот во тоалетот за задржани лица беше утврдено дека ПС Центар ги има отстрането ризичните предмети, т.е. во истиот нема огледало и туш. Во иднина е потребно при изградбата на тоалетите за задржани лица да се има во

предвид можноста од кршливост на ќерамички предмети и да се поставуваат тоалетни школки и умивалник кои нема да бидат кршливи

Од увидот во евиденцијата беше утврдено дека во Регистарот за приведени, како и Регистарот за лица лишени од слобода и задржани лица јасно се наведува категоријата на лица. Воедно во евиденцијата се нотира основот за приведување/лишување од слобода, а се внимава и на логичниот тек на настаните (поуката е дадена подоцна од самиот момент на лишување од слобода).

Националниот превентивен механизам во извештајот за последователната посета искажа загриженост за приведувањето на деца под 14 годишна возраст за кои има објава за исчезнато лице, како и деца кои питачат на улица. Истото беше констатирано од увидот во Книгата за дневни настани како и од Книгата за приведени лица. Согласно законот за правда за децата лицата до 14 годишна возраст не може да бидат приведени, а потребно е информирање на надлежните органи за преземање на мерки за деца во ризик. Во таа насока НПМ побара од Министерството за внатрешни работи да изготви оперативна процедура за постапување со деца кои питачат, како и за деца кои се водат за исчезнати лица, согласно Мултидисциплинарниот протокол за постапување со деца на улица во Република Македонија, како и целосно почитување на правата на децата согласно Законот за правда за децата.

Како резултат на реализираната посета Народниот правобранител како Национален превентивен механизам подготви посебен извештај во кој ги констатираше позитивните и негативните состојби и даде соодветни препораки упатени до Министерството за внатрешни работи и до командирот на Полициската станица Центар со цел отстранување на идентификуваните недостатоци.